

BARRUFET Roser, *Koadroko emakumearen bila*

Argitaletxea: IBAIZABAL

Iñaki ZUBELDIA

Liburu zoragarri baten aurrean gaude eta, harrigarria bada ere, katalanez eta euskaraz bakarrik dago, oraindik erderaz ez baitute argitaratu. Liburu zoragarria esan dugu eta, artea eta Errenazimendua gustatzen bazaizu, zoragarriagoa eta ederragoa oraindik.

Goazen ba harira. Luis Duran izeneko pintore baten bizia edo gertaera harrigarriak kontatzen ditu bertan. Luigi Duran hau Tibeteko monastegi batera joaten da, bere bizimoduarekin ez dagoelako guztiz konforme eta inspirazio iturri berriak ere bilatu nahi dituelako. Han lama baten eskuetan jartzen da eta baraualdi bati ekiten dio. Baraualdiaren eraginez regresio harrigarri bat izaten du denboran eta bere burua hainbeste miresten duen Errenazimendu garaiko Florentzia aberats eta aurreratu hartan aurkitzen du. Lehen, bere bizitza normalean, izana da artearen miresle bezala Florentzian eta batez ere Ufficitarren palazioan Fra Angelico, Donatello, Lenordo da Vinci, Verrocchio, Botticelli eta beste hainbat pintore eta eskultoreren obra miresten. Bidaia hartan Verrocchioaren obratzat jotzen zen *Koadroko emakumeak* erakarri zuen bere arreta osoa. Emakume haren begiradak hedatzen zuen malenkonia, haren edertasun naturala, haren begien distira... bere burmuinean txertatuta geratu ziren betirako.

Eta orain, ustekabean Errenazimendura eta Florentziara egindako denboran atzeranzko bidaia hartan Verrocchio bera, Leonardo da Vinci, Lorenzo de Medici il Magnifico eta beste asko ezagutzeko aukera izan zuen. Horien lagun egin zen eta harrigarriena zera iruditu zitzaion: Verrocchio ez zekiela ezer *Koadroko emakumea*-ri buruz.

Leonardo da Vincik argitu behar izan zion, hark zioen antzeko koadro bat pintatzen ari zela Paolo Tempi izeneko pintore gaztea. Paolo Tempiren tallerrean koadroa ikusi zuenean, bukatu gabea oraindik, hantxe zegoen emakume eder, delgarri haren begiratu zorabagarria. Liluratuta geratu zen Luis Duran eta emakume hura ezagutu arteko onik ez zuen izan. Eta ezagutu ez ezik, haren maitale ere egin zen.

Leonardo da Vincirekin, Paolo Tempirekin, Verrocchiorekin, Sandro Botticellirekin eta beste askorekin harremanak izan zituen eta Medicitarren adiskide egin zen, duomoan Lorenzo eta Giuliano Mediciren kontra egin zen atentatuan bera izan zelako Lorenzo Mediciren salbatzaile. Giulianoren bizia ezin izan zuen salbatu. Hala ere Lorenzo Medicik bere esker ona azaldu zion urrezko txanpon ugari emanaz eta bere adiskide eginez.

Garai hartako errepubliken arteko intrigak eta borrokak, aita santu eta kardinalen inplikazio politikoak, pintore eta artisten bizimodu oso ongi islatuta daude obra honetan eta ikusten da Roser Barrufet egilea, italiar Errenazimenduko kulturaren eta garai hartako artisten mireslea dela eta maite duela garai hura eta garai hartan sortu zen arte sublimea eta goren mailakoa.

Hasieran esan dugun bezala liburu zoragarria, ongi idatzia eta aspertzeko aukerarik emango ez dizuna.

VAN GENECHTEN Guido, *BAT txakurtxo*a, *Kris-kras egiten duten liburuak*

Argitaletxea: IBAIZABAL

Iñaki ZUBELDIA

- Sei hilabetetik lau urtera bitarteko haurrei eskainia dago BAT txakurtxoaren bilduma bitxi eta polita. Protagonista BAT txakurkumea da.
- Orriak oihalezkoak dira eta barruan plastiko antzeko zerbait daukate, estutzerakoan kris-kras hotsa ateratzen duena.
- Nahia adina aldiz zimurtu eta garbi daitezke.
- Bildumaren sortzailea Guido Van Genechten da eta Amsterdamen argitaratu ziren lehenengo aldiz.

Norbaitek esango du –Hara zer txorakeria, sei hilabetetik lau urtera bitarteko haurrek ez dakite irakurtzen eta. Egia borobila hori ere.

Baina, duela hamarkada batzuetatik honantza –estimulazio goiztiarrairen teknika aplikatzen zaie haur ttiki-ttikiei. Glenn Doman-ek sortutako teknika honi esker haur ttikiek mota guztietako estimuluak jasotzen dituzte, beren adimena eta beren zentzumenak bizkortzeko.

Kasu honetan, jostailuzko liburu hauen bidez, haurraren gaitasun edo ahalmen hauek estimulatzeko dira:

- Ikusmena, kolore bizi-bizirik eta argiak eskainiz.
- Entzumena, kris-kras hotsaren bitartez eta istorio laburraren kontakizunaren bidez.
- Ukimena, oihalezko orrien tersura lehen eta goxoa ukituz.

- Ulermena, istorioa ikusi, entzun eta ulertzearen bitartez. Eta aldi berean umeak jolas egiten du. Bildumak lau liburu ditu:

BAT JATERA DOA

Liburuxka honetan, mahaiari eserita eta koilara eskuan aurkituko dugu txakurkumea. Hasieran barazki purea jaten hasiko da. Gero, arrautza, ogia mermeladarekin, baso bat esne, sagar bat eta azkenik izozki goxo-goxo bat sartuko ditu bere tripatxoan.

BAT JOLASEAN DABIL

Lehenbizi baloi bati ostiko bikaina ematen dio. Eta ondoren beste jostailu hauekin jolasten du: auto txiki batekin, tronpetarekin soinu alaiak jotzen, koloretako kuboekin dorre altu-altuak egiten, trizikloarekin ziztu bizian eta, azkenik, bera bezalakoxe hartz txiki batekin.

BAT LOTARA DOA

Hasteko orinalean eseri eta pixa egiten du, gero bainatu egiten da eta, harroxkoa denez, ilea orrazten du; ondoren, hortzak garbitu, pijama jantzi eta bere hartz txikia hartu eta ohera joaten da munduko beste txakurtxoekin amets gozoak egitera.

BAT JANZTERA DOA

Bat larrutsik dago eta poliki-poliki janzten hasten da: lehenbizi galtzerdi berde pinttarratu polidak; gero, praka motz gorriak, jertse horia, zapata zuriak, beroki koadroduna (zuri-horia) eta, azkenik, txano gorri-gorri bat.